

Володимир Вчешнюк

студент 1 курсу ОС «Магістр»

спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: **Мушеник І.М.,**

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

На сучасному етапі серед основних реальних та потенційних загроз національній безпеці України в інформаційній сфері є розголошення інформації, яка становить державну та іншу, передбачену законом, таємницю, а також конфіденційної інформації, що є власністю держави або спрямована на забезпечення потреб та національних інтересів суспільства і держави.

Серед загроз, які можуть призвести до розголошення інформації, за своїми небезпечними наслідками особливе місце займають несанкціонований доступ до інформації, яка обробляється та циркулює на об'єктах інформаційної діяльності та в інформаційно-телекомунікаційних системах, а також витік інформації технічними каналами.

Саме з метою протидії зазначеним загрозам в Україні створена та функціонує система технічного захисту інформації, яка дозволяє вирішувати практично весь комплекс завдань з технічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності та в інформаційно-телекомунікаційних системах державних органів, підприємств, установ та організацій.

Система являє собою сукупність організаційних структур, поєднаних цілями і завданнями захисту інформації, нормативно-правової та матеріально-технічної бази і спрямована на забезпечення інженерно-технічними заходами конфіденційності, цілісності та доступності інформації.

Основними складовими частинами системи захисту інформації є:

- Законодавча, нормативно-правова і наукова база;
- Структура і задачі органів (підрозділів), що забезпечують безпеку інформаційних технологій;
- Організаційно-технічні і режимні виміри і методи (політика інформаційної безпеки);
- Програмно-технічні способи і засоби.

Системи захисту інформації працює за такими напрямками:

- Захист об'єктів інформаційних систем;
- Захист процесів, процедур і програм обробки інформації;
- Захист каналів зв'язку;
- Придушення побічних електромагнітних випромінювань;
- Керування системою захисту.

Функції органу державного управління у сфері технічного захисту інформації виконує Департамент спеціальних систем та захисту інформації Служби безпеки України, який реалізує державну політику, здійснює управління захистом інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах та на об'єктах інформаційної діяльності, а також державний контроль за функціонуванням системи технічного захисту інформації [2, с. 234-256].

На відомчому рівні в центральних органах виконавчої влади, інших державних органах, підпорядкованих ним підприємствах, установах та організаціях створюються або визначаються підрозділи, на які покладаються завдання із забезпечення технічного захисту інформації.

На сьогодні в країні створено відповідну нормативно-правову базу, яка визначає основні принципи технічного захисту інформації, норми та вимоги з технічного захисту інформації, порядок проведення робіт та здійснення контролю його ефективності (більшість актів, що стосуються питань технічного захисту інформації, розміщено у мережі Інтернет на офіційному сайті Департаменту).

Функціонування системи технічного захисту інформації здійснюється з урахуванням необхідності забезпечення гарантії відповідності рівня

захищеності інформації вимогам нормативних документів. При цьому необхідну якість робіт з технічного захисту інформації можна забезпечити за умови залучення спеціалістів, які мають відповідну фахову підготовку та досвід роботи, при відповідному технічному оснащенні.

У державі створено систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з питань захисту інформації. В цій системі сформовано структуру необхідних спеціальностей та спеціалізацій, підготовка спеціалістів здійснюється у 20 вищих навчальних закладах, перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів здійснюється чотирма навчальними центрами. Забезпечується розроблення методичних основ науково обґрунтованої системи підготовки спеціалістів захисту інформації.

Важливе місце в системі технічного захисту інформації відіграє державний контроль за її функціонуванням, який здійснюється Інспекцією Департаменту шляхом проведення контрольних-інспекторських перевірок виконання вимог нормативно-правових актів у сфері технічного захисту інформації [1].

Удосконалювання нормативної бази, методичного забезпечення в області інформаційної безпеки повинне відбуватися, насамперед, у цьому напрямку. Змістовні результати по оцінці ефективності систем захисту інформації можуть бути отримані при системному підході. Однак і віддача, насамперед економічна, буде набагато вагоміша, а інтереси, як замовника, так і розроблювача системи захисту інформації, будуть захищені більш надійно.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.94, № 80/94-ВР. — К., 1994.
2. Закон України "Про інформацію" // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992. — № 48. — ст. 650.
3. Хорошко В.О., Чекатков А.А. Методи і засоби захисту інформації / В.О. Хорошко, А.А. Чекатков. - Україна: Вид-во Юніор, 2003. - 504 с.